

Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»

Інститут природокористування

(інститут)

(факультет)

кафедра охорони праці та цивільної безпеки

(повна назва)

ПОЯСНОВАЛЬНА ЗАПИСКА
кваліфікаційної роботи ступеню бакалавр

(бакалавра, магістра)

студента Фролова Дар'я Миколаївна

(ПІБ)

академічної групи 263-19-1

(шифр)

спеціальності 263 – Цивільна безпека

(код і назва спеціальності)

за освітньо-професійною програмою Цивільна безпека

(офіційна назва)

на тему Впровадження на підприємствах України розслідування інцидентів

(назва за наказом ректора)

відповідно до вимог законопроекту «Про безпеку і здоров'я працівників на роботі»

Керівники	Прізвище, ініціали	Оцінка за шкалою		Підпис
		рейтинговою	інституційною	
кваліфікаційної роботи	Шайхлісламова І.А.			
розділів:				
1	Шайхлісламова І.А.			
2	Шайхлісламова І.А.			
3	Шайхлісламова І.А.			

Рецензент				
-----------	--	--	--	--

Нормоконтролер	Шайхлісламова І.А.			
----------------	--------------------	--	--	--

Дніпро
2023

ЗАТВЕРДЖЕНО:

завідувач кафедри

охорони праці та цивільної безпеки

(повна назва)

Голінько В.І.
(підпис) (прізвище, ініціали)

« _____ » _____ 20__ року

ЗАВДАННЯ
на кваліфікаційну роботу
ступеню бакалавр
(бакалавра, спеціаліста, магістра)

студенту Фролова Д.М. академічної групи 263-19-1
(прізвище та ініціали) (шифр)

спеціальності 263 - Цивільна безпека

за освітньо-професійною програмою Цивільна безпека
(офіційна назва)

на тему Впровадження на підприємствах України розслідування інцидентів відповідно до вимог законопроекту «Про безпеку і здоров'я працівників на роботі»

затверджену наказом ректора НТУ «Дніпровська політехніка» від 03.05.2023 № 322-с

Розділ	Зміст	Термін виконання
1-й розділ	Написати визначення інциденту. Проаналізувати рівень травматизму на підприємствах України та інших країн.	01.05.2023 - 09.05.2023
2-й розділ	Вказати види нещасних випадків, які підлягають розслідуванню. Написати причини настання подій. Описати алгоритм та процедуру розслідування нещасного випадку. Проаналізувати методи встановлення причин настання нещасного випадку.	10.05.2023 – 31.05.2023
3-й розділ	Проаналізувати порядок розслідування інцидентів та інформування про інциденти на виробництві	01.06.2023 – 10.06.2023

Завдання видано _____
(підпис керівника)

Шайхлісламова І.А.
(прізвище, ініціали)

Дата видачі 30.05.2023

Дата подання до екзаменаційної комісії 21.06.2023

Прийнято до виконання _____
(підпис студента)

Фролова Д.М.
(прізвище, ініціали)

РЕФЕРАТ

Пояснювальна записка: 67 с., 11 рисунків, 4 таблиці і 16 літературних джерела.

Об'єкт дослідження – нормативні документи стосовно нещасних випадків та інцидентів.

Предмет дослідження – порядок розслідування нещасних випадків та інцидентів в Україні.

Метою кваліфікаційної роботи є аналіз законодавчих актів з розслідування інцидентів та встановлення процедури його проведення.

У першому розділі наведено загальні поняття інциденту та нещасного випадку, а також проведений аналіз травмування на виробництві в Україні та інших країнах.

У другому розділі розглянуто види нещасних випадків. Проаналізовано причини настання подій на виробництві та процедуру розслідування нещасних випадків. Розглянуто різні методи завдяки яким встановлюються причини настання нещасного випадку.

У третьому розділі наведено законодавство за яким відбувається розслідування інцидентів на виробництві та порядок розслідування.

Практичне значення роботи полягає в покращенні умов праці і як результат зменшення ризиків і нещасних випадків на підприємствах України.

Ключові слова: ТРАВМАТИЗМ, НЕЩАСНІ ВИПАДКИ, РОЗСЛІДУВАННЯ, КОРЕНЕВІ ПРИЧИНИ, ІНЦИДЕНТИ.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	5
РОЗДІЛ 1 ЗАГАЛЬНИЙ СТАН ТРАВМУВАННЯ В УКРАЇНІ.....	6
1.1 Терміни та їх значення. Визначення поняття інцидент і нещасний випадок.....	6
1.2 Аналіз травмування (нещасних випадків) на виробництвах України та інших країнах	7
РОЗДІЛ 2 ВИДИ ТА РОЗСЛІДУВАННЯ НЕЩАСНИХ ВИПАДКІВ.....	17
2.1 Види нещасних випадків, які підлягають розслідуванню	17
2.2 Види причин настання події.....	20
2.3 Алгорит та процедура розслідування нещасного випадку	30
2.4 Методи встановлення причин настання нещасного випадку	34
РОЗДІЛ 3 РОЗСЛІДУВАННЯ ІНЦИДЕНТІВ НА ВИРОБНИЦТВІ	43
3.1 Законодавство з розслідування інцидентів на виробництві	43
3.2 Порядок розслідування інцидентів.....	44
3.3 Інформування про інциденти на виробництві.....	53
ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ.....	57
ПЕРЕЛІК ПОСИЛАНЬ	58
Додаток 1	60
Додаток 2	66

ВСТУП

Інциденти виробництва – це негативні події, що відбуваються в процесі виробництва та можуть призвести до травм, збитків та втрати продуктивності. Так інциденти можуть мати серйозний вплив на бізнес та його репутацію. Для запобігання інцидентів виробництва, необхідно розуміти причини, які призводять до їх виникнення, та приймати необхідні заходи для їх уникнення.

Інцидент на підприємстві є незапланованими подіями, які можуть призвести до матеріальних збитків, травм або навіть загибелі людей. Вони відбуваються в будь-яких галузях виробництва та можуть бути спричинені різними факторами, такими як людський фактор, технічні проблеми, природні катаклізми та багато інших. Необхідність у попередженні та мінімізації ризиків інцидентів виробництва є ключовим для забезпечення безпеки працівників та збереження ресурсів компанії.

Важливість розслідування інцидентів на виробництві не може бути недооцінена. Воно сприяє створенню культури безпеки, де працівники почуваються відповідальними за свої дії та захищені від потенційних небезпек. Цей процес також сприяє вдосконаленню процедур, норм і правил на робочому місці, спрямовуючи увагу на постійне покращення умов праці та запобігання подібним інцидентам у майбутньому.

Будучи важливою складовою безпечною та ефективною виробництва, розслідування інцидентів на виробництві вимагає уваги та вміння аналізувати події з об'єктивної точки зору. Шлях до покращення безпеки на робочому місці починається з розслідування, яке дозволяє нам навчитися на помилках минулого та запобігти їх повторенню у майбутньому.

ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ

В Україні продовжують розробляти нормативні документи щодо покращення умов праці, безпеки праці та профілактики виробничого травматизму. Однак, порівняльний аналіз рівнів виробничого травматизму свідчить, що в Україні спостерігається високий рівень, як загального травматизму, так і зі смертельними наслідками порівняно з країнами Заходу.

Співвідношення показників травматизму зі смертельними наслідками і загального травматизму в Україні не відповідає світовим закономірностям, що може свідчити про неповну реєстрацію значної кількості виробничих травм.

Виробничий травматизм в Україні відбувається через незадовільні санітарно-гігієнічні умови, недотримання вимог безпеки праці, технічні і технологічні причини, а також через недостатній рівень знань зохорони праці у керівників і робітників.

Зазначено, що традиційний підхід до розслідування нещасних випадків не є ефективним, і застосовується новий підхід, що враховує помилки людини та шукає кореневі причини подій. Проте, розслідування інцидентів на підприємствах України не настільки розвинене, як у країнах Європи, і велика кількість нещасних випадків залишається нерозслідуваною.

Багато роботодавців не приділяють достатньої уваги безпеці працівників, що призводить до високого рівня травматизму. Однак деякі підприємства, де охорона праці є пріоритетом, розробляють власні положення щодо розслідування інцидентів для зниження виробничого травматизму.

ПЕРЕЛІК ПОСИЛАНЬ

1. Р.І. Пахомов , Г.М. Гасій , І.О. Білоус, Т.В. Лаврут. Аналіз, прогнозування та профілактика травматизму з важкими наслідками.
2. Охорона праці: освіта і практика. Проблеми та перспективи розвитку охорони праці: Зб. наук. праць II Всеукраїнської науково–практичної конференції викладачів та фахівців–практиків та XII Всеукраїнської науково-практичної конференції курсантів, студентів, аспірантів та ад’юнктів. – Львів: ЛДУ БЖД, 2022. – 213 с.
3. Аналіз причин виробничого травматизму в Україні Бойко В.Я., студентка БТ-3-1 Євтушенко О.В, доцент, к.т.н. кафедри екологічної безпеки та охорони праці Національний університет харчових технологій.
4. Спецвипуск Охорона праці і пожежна безпека № 01 / 2020, Аналіз нещасних випадків за 9 місяців 2019 р.
5. Державна служба України з питань праці – URL: <https://dsp.gov.ua/biohraftia/>
6. Проблема виробничого травматизму в глобальному вимірі та стан в Україні Кундієв Ю.І., Нагорна А.М., Добровольський Л.О. ДУ «Інститут медицини праці АМН України», м. Київ
7. В.Л. Филипчук, К.Н. Ткачук, О.С. Печніков, О.С. Шаталов, Д.В. Зеркалов, О.М. Кухнюк Р65 Розслідування нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві: Навч. посібник. –К: Основа, 2016. – 304 с.
8. Розслідування, облік та аналіз нещасних випадків на виробництві: курс лекцій. Для здобувачів вищої освіти, які навчаються на першому (бакалаврському) рівні за спеціальністю 263 «Цивільна безпека» (освітня програма «Охорона праці») / Укладачі: О. Д. Малько, Ю. В. Колошко – НУЦЗУ, 2020. – 107 с.
9. Порядок розслідування та обліку нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві, затверджено постановою

Кабінету Міністрів України від 17 квітня 2019 р. № 337 – URL:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/337-2019-%D0%BF#Text>

10. Основи охорони праці: Навч. посіб. / В.В. Березуцький, Т.С. Бондаренко, Г.Г. Валенко та ін.; За заг. ред. В.В.Березуцького. – 2-ге вид., перероб. і доп. – Х.: Факт, 2007. – 480 с.
11. Проблеми охорони праці, промислової та цивільної безпеки: Збірник матеріалів Дванадцятої Всеукраїнської науково-методичної конференції (з участю студентів), м. Київ, 11-13 травня 2015 р. –К.: НТУУ “КПІ”, 2015. - 461 с.
12. Закон України Про охорону праці, документ 2694-ХІІ, чинний, поточна редакція — Редакція від 31.03.2023, підстава - 2849-ІХ.
13. Науково-виробничий журнал «Охорона праці», №9 2021
14. Положення про Порядок проведення внутрішнього розслідування та аналізу інциденту * Надано ДТЕК «Дніпровські електромережі» (2020 р.).
15. Положення «Порядок проведення внутрішнього розслідування та аналізу інцидентів» П – 1.01 – 005, Донбассенерго.
16. Програма та методичні вказівки з виконання кваліфікаційної роботи за освітнім ступенем «бакалавр» студентами спеціальності 263 «Цивільна безпека» / В.І. Голінько, М.О. Гончар - Дніпро: НТУ «Дніпровська політехніка», 2019. - 28 с. – URL:
<https://aop.nmu.org.ua/ua/metodicki/bakalavrcb/kvalif.pdf>

ЗВІТ

ПРО РОЗСЛІДУВАННЯ ІНЦИДЕНТУ НА ВИРОБНИЦТВІ

1.Дата інциденту:

Час інциденту:

Місце події

Відомості про потерпілого

Прізвище, ім'я, по батькові

Дата народження

Сімейний стан/діти/скільки років

Посада/професія/місце роботи

Стаж роботи на підприємстві

Стаж роботи за професією

Вид інциденту, характер травми/захворювання

2.ОБСТАВИНИ ІНЦЕДЕНТУ.

Коротко опишіть послідовність подій, які відбувалися до інциденту, дії потерпілого, характер виконуваної роботи, стан виробничого обладнання ті інше . Потім має бути описана та подія, яка призвела до інциденту. І в кінці повинно бути описано,що сталося та наслідки інциденту. Абревіатура в назвах професій та підрозділів не допускається .

ЗРАЗКИ ДОКУМЕНТІВ

3.КОМІСІЯ З РОСЛІДУВАННЯ

Комісія з розслідування

Розподіл обов'язків	Прізвище, ініціали	Посада, професія	Телефон
Голова комісії			
Член комісії			
Член комісії			
Член комісії			
Член комісії			

4.ОПИТУВАННЯ СВІДКІВ

Прізвище, ініціали	Посада, професія	Статус	Дата опитування
		Потерпілий, очевидець, свідок	
		Потерпілий, очевидець, свідок	
		Потерпілий, очевидець, свідок	
		Потерпілий, очевидець, свідок	

5.УСТАНОВЛЕНІ ФАКТИ ТА ПРИЧИНИ ЇХ ВИНИКНЕННЯ

У цьому розділі дається опис факторів, за відсутності яких інцидент не відбувся б.

Напроти кожного встановленого факту вказується коренева причина його виникнення (згідно з Деревом причин).

№ з/п	Фактор	Коренева причина

6.КОРИГУВАЛЬНІ ЗАХОДИ

На підставі виявлених причин інциденту перелічіть заходи для їх усунення:

№ з/п	Заходи	Відповідальний підрозділ	Термін виконання

Дата завершення розслідування	Голова комісії	ініціали, прізвище	підпис
	Голова комісії	ініціали, прізвище	Підпис
	Голова комісії	ініціали, прізвище	підпис

СХЕМА ДІЙ ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ ВНУТРІШНЬОГО РОЗСЛІДУВАННЯ ІНЦИДЕНТУ НА ВИРОБНИЦТВІ

<p>СХЕМА ОПЕРАТИВНОГО ІНФОРМУВАННЯ ПРО ІНЦИДЕНТ НА ВИРОБНИЦТВІ</p> <p>Оперативне повідомлення про інцидент на виробництві</p>	<p>ДЕПАРТАМЕНТ З ОХОРОНИ ПРАЦІ</p> <p>Визначає склад комісії з розслідування інциденту і готують відповідний наказ на рівні 1,2</p> <p>КЕРІВНИК ПІДРОЗДІЛУ (КЕРІВНИК СО)</p> <p>Визначає склад комісії з розподілу інциденту і готує відповідний наказ на рівні 3</p>	<p>КОМІСІЯ З РОСЛІДУВАННЯ</p> <p>Збір інформації про інцидент</p> <p>Виявлення причин інциденту</p> <p>Розробка коригувальних заходів для усунення причин інциденту</p> <p>Підготовка звіту щодо внутрішнього розслідування інциденту і передача в департамент з охорони праці</p> <p>Спрямовує копію звіту щодо внутрішнього розслідування інциденту на виробництві зацікавленим особам, виходячи з рівня, на якому розслідувався інцидент</p>	<p>ДЕПАРТАМЕНТ З ОХОРОНИ ПРАЦІ</p> <p>Проводить аналіз інциденту, розробляє заходи із запобігання подібним інцидентам. Випускає інформаційний листок «Уроки, добуті з інциденту»</p> <p>Незалежний контроль повноти і якості проведеного розслідування</p> <p>Незалежний контроль фактичного виконання коригувальних заходів</p> <p>ПІДРОЗДІЛИ ПІДПРИЄМТВСВА</p> <p>Опрацьовують обставини інциденту з персоналом. Розміщують інформаційні листки «Уроки отримані з інциденту» на стенді з охорони праці</p>
--	---	--	--

			Контроль фактичного виконання коригувальних заходів
--	--	--	---

ОПЕРАТИВНЕ ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО ІНЦЕДЕНТ НА ВИРОБНИЦТВІ

Підприємство:
Дільниця/цех:
Час інциденту:
Інформація про постраждалого:
ПІБ:
Посада:
Дата народження :
Стаж роботи (за посадою) :
Утриманці:

Вид інциденту:

Травма на виробництві	
Аварії 1-ї,2-ї категорії	
Пожежа	
Дорожньо-транспортна пригода	
Аварія на транспорті (з/д конвеєрному та технологічному	
Мікротравма, яка призвела до звернення в ЛПЗ	
Інші	

Наслідки інциденту :

Постраждалих немає	
Нещасний випадок з втратою працездатності	
Без втрати працездатності	
Груповий нещасний випадок	
Нещасний випадок зі смертельним наслідком	
Груповий нещасний випадок	
Погіршення стану здоров'я на виробництві	
Випадок природної смерті на виробництві	
Рівень інциденту відповідно до матриці	
Інцидент з працівником підприємства	
Інцидент працівником підрядної організації	
Інцидент з відвідувачем	

Інцидент зі сторонньою особою	
Кількість постраждалих	

Стислі обставини Інциденту:

Негайні дії після Інциденту:

Відповідальний за підготовку повідомлення:

Посада, ПІБ, підпис

Номер телефону

УРОКИ, ОТРИМАНІ З ІНЦЕДЕНТУ

Повідомлення розсилається з метою ознайомлення працівників, сподіваючись на те, що цей приклад допоможе уникнути подібного інциденту на вашому підприємстві

Обставини інциденту

Інцидент : вид інциденту

Дата інциденту : чч.мм.рр.

Ознайомлення інциденту

Підприємство :

Місце інциденту : стислий опис місця інциденту

Стислий опис обставини інциденту: опис стислі обставини на наслідки інциденту

Вид інциденту:

Фотографія місця інциденту: прикладіть фотографії місця інциденту

Фото № 1	Фото № 2	Фото № 3
----------	----------	----------

Аналіз інциденту

Безпосередня причина: позначте безпосередню причину інциденту (що стало причиною травми?)

Кореневі причини: перерахуйте основні причини інциденту

1.

2.

Заходи щодо запобігання подібним інцидентам: перерахуйте заходи, які були розроблені за результатами розслідування інциденту

1.

2.

Вилучені уроки

1.Перерахуйте уроки з інциденту

2.

3.

Повідомлення підготував:

Підпис

ПІБ

